

ZALĄCZNIK NR 1 do Zarządzenia nr
15/2017 Starosty Grójeckiego z dnia 09 lutego
2017 r. w sprawie wprowadzenia Procedury
zarządzania ryzykiem w Starostwie
Powiatowym w Grójcu

**PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM
W STAROSTWIE POWIATOWYM W GRÓJCU**

Grójec 2017 r.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Ilekróć w niniejszej Procedurze jest mowa o:

- 1) **Ryzyku**- należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów. Ryzyko mierzone jest siłą skutku oddziaływania oraz prawdopodobieństwem jego wystąpienia;
- 2) **Zarządzaniu ryzykiem**- należy przez to rozumieć skoordynowane działania, podejmowane zarówno przez Starostę Grójeckiego jak i pracowników Starostwa Powiatowego w Grójcu, które poprzez identyfikację i analizę ryzyka oraz określanie adekwatnych reakcji na ryzyko zwiększają prawdopodobieństwo osiągnięcia celów i realizacji zadań;
- 3) **Staroście**- należy przez to rozumieć Starostę Grójeckiego;
- 4) **Kierownikowi komórki organizacyjnej**- należy przez to rozumieć Naczelnika Wydziału/ Kierownika oraz odpowiednio pracownika zajmującego samodzielne stanowisko w Starostwie Powiatowym w Grójcu;
- 5) **Pracownikowi**- należy przez to rozumieć pracowników zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w Grójcu;
- 6) **Powiecie** – należy przez to rozumieć Powiat Grójecki;
- 7) **Jednostce, Starostwie** - należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowego w Grójcu.

§ 2.

Starosta wprowadza system zarządzania ryzykiem, a tym samym zapewnia:

- 1) wsparcie dla realizacji celów Starostwa Powiatowego poprzez identyfikację ryzyka mogących wpłynąć negatywnie na realizację celów i odpowiednią reakcją na zidentyfikowane ryzyka oraz identyfikację możliwości rozwoju i poprawy uzyskiwanych wyników;
- 2) położenie większego nacisku Kierownictwa na sprawy faktycznie istotne;
- 3) skrócenie czasu reakcji Kierownictwa na sprawy kryzysowe;
- 4) szybsze i skuteczniejsze reagowanie na zagrożenia;
- 5) ograniczenie ilości negatywnych zdarzeń mających wpływ na organizację;
- 6) skoncentrowanie działań na poprawne wykonywanie właściwych zadań;

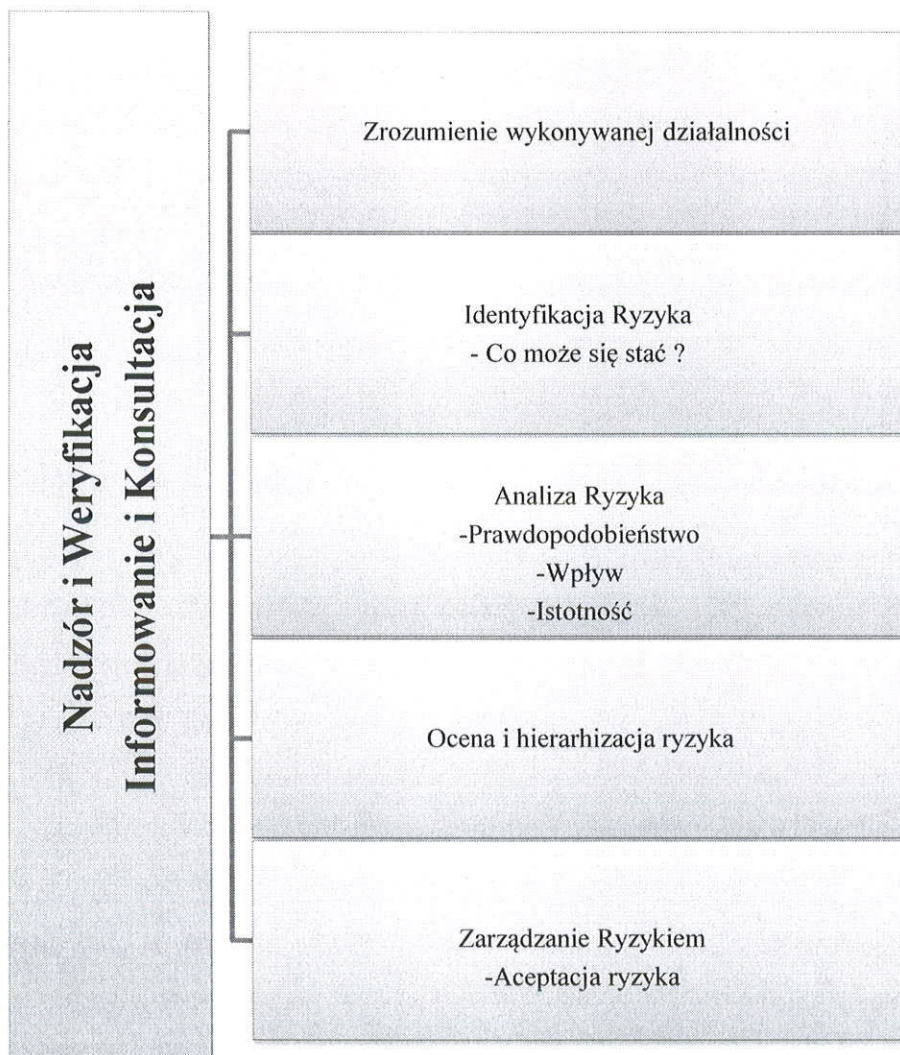

- 7) zwiększenie prawdopodobieństwa wdrożenia planowanych zmian;
- 8) racjonalniejsze wykorzystanie zasobów;
- 9) świadome podejmowanie ryzyka i decyzji;
- 10) zwiększenie zaufania społeczeństwa do działania Starostwa.

§ 3.

Polityka zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) zakres zadań i obowiązków oraz odpowiedzialność osób uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem;
- 2) zasady i tryb identyfikacji ryzyka;
- 3) metody identyfikacji ryzyka;
- 4) zasady i tryb dokonywania analizy ryzyka;
- 5) zasady określania właściwej reakcji na ryzyko.

§ 4.

Celem zarządzania ryzykiem jest zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia wyznaczonych celów i zadań, poprzez ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz zabezpieczanie się przed jego skutkami. Następuje to poprzez:

- 1) rozpoznanie- czyli identyfikowanie ryzyka, określenie rodzajów ryzyka, które wiążą się z działalnością Starostwa i dokonywanie ich pomiaru;
- 2) ocenę ryzyka i jego istotność;
- 3) zarządzanie ryzykiem, które polega na badaniu efektywności i skuteczności podejmowanych działań;
- 4) kontrola zarządzania ryzykiem, której istotą podjętych działań jest ocena zastosowanych metod redukcji ryzyka, prowadząca do skutecznego i efektywnego realizowania celów i nałożonych zadań.

§ 5.

Niezbędnymi warunkami wdrożenia polityki zarządzania ryzykiem są:

- 1) określenie jasnych, spójnych i zgodnych z misją jednostki celów i zadań;
- 2) ustalenie mierzalnych wskaźników realizacji wyznaczonych celów i zadań;
- 3) określenie poziomu ryzyka akceptowalnego dla wyznaczonych celów i zadań;
- 4) prowadzenie bieżącego monitoringu realizacji celów i zadań;
- 5) prowadzenie analizy poprawności i stosowania mechanizmów kontroli zarządczej.

ZAKRES ZADAŃ I OBOWIĄZKÓW ORAZ ODPOWIEDZIALNOŚĆ PODMIOTÓW UCZESTNICZĄCYCH W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 6.

1. Starosta Grójecki zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. Z 2016r. poz. 1870), odpowiedzialny jest za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, musi dążyć do stworzenia skutecznie funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem.
2. Procedura zarządzania ryzykiem ma zastosowanie dla wszystkich komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Grójcu.
3. Za realizację Procedury zarządzania ryzykiem odpowiada Starosta Grójecki oraz osoby

podejmujące decyzje wynikające z zakresu obowiązków lub posiadanego pełnomocnictwa poprzez:

- 1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem;
 - 2) nadzór i monitorowanie skuteczności procesu zarządzania ryzykiem;
 - 3) wyznaczanie poziomu akceptowalnego dla każdego ryzyka;
 - 4) podejmowanie decyzji dotyczących sposobu reakcji na poszczególne ryzyka.
4. Kierownicy komórek organizacyjnych odpowiadają za zarządzanie ryzykiem poprzez:
- 1) identyfikację ryzyka związanych z realizacją przydzielonych zadań;
 - 2) wskazywanie właścicieli zidentyfikowanych ryzyka;
 - 3) przeprowadzanie analizy zidentyfikowanego ryzyka;
 - 4) proponowanie sposobu postępowania w odniesieniu do poszczególnych ryzyka;
 - 5) wdrażanie działań zaradczych w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka.
5. Kierownicy komórek organizacyjnych są zobowiązani do współpracy z Starostą Grójeckim.
6. Pracownicy są odpowiedzialni za zgłaszanie przełożonym informacji o pojawiających się ryzykach lub innych istotnych problemach.
7. Starosta Grójecki wyznacza osobę, która będzie odpowiedzialna za koordynację systemu zarządzania ryzykiem.
8. Wyznaczenie koordynatora, niezależnie od jego kompetencji i zadań, nie zmienia ostatecznej odpowiedzialności Starosty za zarządzanie jednostką z tego zakresu.

ZASADY I TRYB IDENTYFIKACJI RYZYKA

§ 7.

1. W Starostwie Powiatowym w Grójcu przyjmuje się, iż proces identyfikacji ryzyka odbywa się przynajmniej raz w ciągu roku kalendarzowego tj. nie później niż w ostatnim dniu roboczym listopada.
2. Identyfikacja jest ważnym elementem, bowiem ryzyka, które nie zostaną określone na tym etapie, nie będą brane pod uwagę na dalszych etapach zarządzania ryzykiem
3. W Starostwie Powiatowym w Grójcu identyfikację ryzyka należy przeprowadzać w momencie, kiedy określone są cele i zadania na rok następny, co pozwoli na uporządkowane zarządzanie ryzykiem od początku roku.
4. Przykładowe czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, które mogą zostać uwzględnione przy identyfikacji ryzyka:

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	CZYNNIKI WEWNĘTRZNE
1. Zmieniające się oczekiwania lub potrzeby obywateli. 2. Zmiany przepisów prawa. 3. Zmiany gospodarcze. 4. Zmiany technologii.	1. Dostępne środki finansowe. 2. Komunikacja w Starostwie. 3. Liczba pracowników i ich kwalifikacje. 4. Odpowiedzialność i postawa kierownictwa.

WAŻNE!

Nie należy określać ryzykiem sytuacji/czynników/wydarzeń, które są zaprzeczeniem celów np. Jeżeli celem jest zrealizowanie dochodów na założonym poziomie, to ryzykiem nie jest niezrealizowanie dochodów na założonym poziomie. Ryzykiem będą natomiast zdarzenia, które mogą wpłynąć na niezrealizowanie celu np. Kryzys w gospodarce.

5. Zidentyfikowane ryzyka można sklasyfikować w następujących grupach:

- 1) Strategiczne – odnoszące się do długoterminowych celów jednostki; oddziałują na funkcjonowanie Starostwa;
 - 2) Operacyjne – związane z codziennym funkcjonowaniem jednostki (zapewnianie i wykorzystanie zasobów informatycznych, zatrudnianie i szkolenie kadry, przestrzeganie przepisów prawa i uprawnień, itp.);
 - 3) Finansowe – dotyczące kontroli finansów oraz wykorzystania kapitałów jednostki (szacowania kosztów, płynności finansowej, inwestycyjne, związane z błędami w księgach rachunkowych, wielkością środków finansowych, itp.);
 - 4) Zarządzania wiedzą – związane m.in. z przepływem informacji oraz jej bezpieczeństwem;
 - 5) Zgodności – związane z BHP, prawem pracy, ochroną zasobów itp.
6. Za zarządzane i monitorowane ryzyko odpowiedzialny jest Naczelnik Wydziału lub osoba zajmująca samodzielne stanowisko.
7. Każdy pracownik ma prawo i obowiązek zgłaszania swojemu bezpośredniemu przełożonemu ryzyka zidentyfikowanych podczas wykonywania przydzielonych zadań.

METODY IDENTYFIKACJI RYZYKA

§ 8.

1. W identyfikacji ryzyka powinny uczestniczyć pracownicy bezpośrednio odpowiedzialni za realizację wyznaczonych celów i zadań oraz osoby je realizujące.

ZASADY I TRYB DOKONYWANIA ANALIZY RYZYKA

§ 9.

1. Każde ryzyko podlega analizie pod kątem jego istotności na osiągnięcie celów i realizację zadań.
2. Istotność ryzyka jest iloczynem skali prawdopodobieństwa jego wystąpienia i wpływu

$$R = P \times W$$

gdzie:

R –Istotność ryzyka

P – Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia

W – Wpływ na ryzyko

3. Sposób oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka :

Prawdopodobieństw o wystąpienia ryzyka	Ilość punktów	Przesłanki
wysokie	3	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się wielokrotnie w ciągu roku.
średnie	2	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się kilkakrotnie w ciągu roku.
niskie	1	Przewiduje się, że zdarzenie objęte ryzykiem, zdarzy się raz lub nie zdarzy się w ciągu roku.

4. Sposób oceny wpływu na ryzyko;

Skutek wystąpienia ryzyka	Ilość punktów	Przesłanki
wysoki	3	Poważne zagrożenie realizacji kluczowych zadań albo osiągnięcia założonych celów. Dotkliwa strata finansowa. Znaczny uszczerbek na wizerunku.

		Długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
średni	2	Spadek efektywności działania i obniżenie jakości wykonywania zadań. Niewielka strata finansowa. Nieznaczny negatywny wpływ na wizerunek. Trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
niski	1	Zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań. Bez uszczerbku dla wizerunku. Skutki łatwe do usunięcia.

5. Poziomy Istotności ryzyka:

- 1) **Ryzyko poważne:** 6-9 punktów;
- 2) **Ryzyko umiarkowane:** 3-4 punktów;
- 3) **Ryzyko nieznaczne:** 1-2 punktów.

6. Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko nieznaczne.

7. Ryzyko umiarkowane lub poważne przekraczają akceptowalny poziom ryzyka.

8. Ryzyko przekraczające akceptowalny poziom wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do poziomu akceptowalnego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 10.

Procedura zarządzania ryzykiem obowiązuje od dnia 09.02.2017 r.

.....
STAROSTA
 (Starosta Górojecki)
Mirek Scisłowski

Załączniki do Polityki Zarządzania ryzykiem:

1. Arkusz identyfikacji celów, oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku

ARKUSZ IDENTYFIKACJI CELÓW, OCENY RYZYKA ORAZ OKREŚLENIA METODY
PRZECIWDZIAŁANIA RYZYKU

Ryzyko							Przeciwdziałanie ryzyku
L.p.	Cel	Zadanie	Miernik	Ryzyko (wraz z podaniem kategorii)	Wpływ	Prawdopodob obciążenie	Istotność ryzyka
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
3							9
							Planowana metoda przeciwdziałania ryzyku